

## ผ้าปิดตารักษาภาวะตัวเหลืองในทารกแรกเกิด แบบปริยูช

นางณัฏฐินี วิไลรัตน์ และคณะ      โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

หน่วยงานห้องคลอดโรงพยาบาลปทุมราชวงศานอกจากจะให้บริการหญิงตั้งครรภ์ระยะก่อนคลอด ขณะคลอด หลังคลอดแล้ว ยังให้บริการดูแลทารกแรกเกิดจนถึง อายุ 28 วัน และพบว่าภาวะตัวเหลืองในทารกแรกเกิด ของงานห้องคลอดพบมากที่สุดอันดับ 1 ในทารกแรกเกิด ซึ่งต้องให้การรักษา ด้วยการส่องไฟ ในปี 2558, ปี 2559 และปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 30.48, 26.98 และ 29.87 ซึ่งในระหว่างที่ทำการรักษาด้วยการส่องไฟ จะต้องมีการปิดผ้าปิดตาให้แก่ทารก ที่ปิดตาที่ใช้ในการส่องไฟให้สะดวกต่อการใช้งาน ไม่เลื่อนหรือหลุดขณะรับการรักษา ลดปริมาณขยะจากการใช้วัสดุใช้ครั้งเดียวทิ้งและลดระยะเวลา

ในการจัดทำ สอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลเรื่องการประหยัดงบประมาณ และญาติพึงพอใจ การพัฒนาผ้าปิดตาทารกแรกเกิดที่ผ่านมา แรกเริ่มได้มีการทำผ้าปิดตาโดยใช้แผ่นฟิล์มเก่าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยม ใช้ก๊อสปั้นแผ่นฟิล์มนำมาปิดตาทารก ใช้พลาสติกเหนียวติดกับขมับทารกเมื่อนำทารกส่องไฟ พบปัญหา บางครั้งติดไม่อยู่ เวลาแกะออกทำให้ขมับทารกเป็นรอยแดง ญาติไม่พึงพอใจ ต่อมาตัดแผ่นฟิล์มเป็นรูปแว่นตาใช้สำลีรองเฟือกพันก่อน 1 รอบแล้วใช้ก๊อสปั้น 3 รอบ เย็บขอบให้สวยงาม ทำหูกระต่ายไว้ผูกยางยืด เพื่อคล้องรัดศีรษะทารกเวลาใช้งาน ยังพบปัญหาไม่เพียงพอต่อการใช้ ต้องเตรียมใหม่ทุกครั้ง สิ้นเปลืองวัสดุ อุปกรณ์ และใช้ได้ครั้งเดียวทิ้ง งบประมาณขึ้นละ 12.2 บาท (รวมค่าอบแก๊ส) ใช้เวลาในการทำ 15 นาทีต่อชิ้น อัตราการใช้ 1 แผ่น/คน

วิธีการพัฒนาและทดสอบสิ่งประดิษฐ์ เริ่มจากทำแบบผ้าปิดตา รีดผ้าสำลีติดกับผ้าขาวโดยวางผ้าสำลีด้านในชั้นด้านบนพรมน้ำและวางผ้าขาวด้านซุขระบนผ้าสำลีแล้วใช้เตารีดรีดทับให้ผ้าสองชั้นติดกันจะได้เป็นผ้า สองชั้น ตัดผ้าเป็นสองชั้นประกบกันกะขนาดเท่าแบบผ้าปิดตา ให้ด้านสีด้านอยู่ด้านนอก วางแบบผ้าปิดตาบนผ้าสองชั้น ใช้สีขีดตามขอบแบบผ้าปิดตา ตัดผ้าเลยขอบที่ขีดไว้ประมาณ 0.5 ซม.เพื่อเย็บ เจาะรูตรงกลางผ้าชั้นด้านบนเป็นแนวยาวพอที่จะสอดแผ่นฟิล์มเข้าไปได้ เย็บขอบตามเส้นที่ขีดไว้และเย็บขอบรูตรงกลางให้เรียบร้อย พลิกกลับด้าน ทำหูกระต่ายไว้ผูกยางยืด ส่องอบแก๊ส นำมาใช้งานใช้อย่างยืดหยุ่นกับหูกระต่ายที่เย็บไว้ เลื่อนปรับขนาดได้ตามขนาดศีรษะทารก และสอดแผ่นฟิล์มที่เตรียมไว้ใส่ในช่องปิดตาสองด้าน ก่อนใช้งานใช้ก๊อสปั้นผ่านการนึ่งฆ่าเชื้อแล้วปิดตาเด็ก 1 แผ่น เวลาเช็ดตาให้ทารกแรกเกิดใช้ก๊อสปั้นใหม่ผ่านการนึ่งฆ่าเชื้อแล้วนำมาปิดตาทารกก่อนและใช้ผ้าปิดตาทารกตัวเดิมปิดก่อนนำทารกส่องไฟ หลังใช้งานถอดแผ่นฟิล์มด้านในออกนำผ้าปิดตาไปซักล้างให้สะอาดผึ่งให้แห้งและนำส่องอบแก๊สไว้ใช้งานต่อไป

ผลลัพธ์ ผ้าปิดตาแบบปริยูช อัตราการเกิดการระคายเคืองบริเวณผิวหนังรอบๆ ดวงตา คิดเป็นร้อยละ 0 อัตราการติดเชื้อที่ตา คิดเป็นร้อยละ 0 อัตราการเลื่อนหลุดของผ้าปิดตาคิดเป็นร้อยละ 0 อัตราความพึงพอใจของญาติ ปี 2561-2562 คิดเป็นร้อยละ 85.4 และ 86.7 ตามลำดับ และผ้าปิดตาแบบปริยูช สามารถนำมาใช้ซ้ำ อย่างต่ำ 4 ครั้ง